

सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षामध्ये अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण देण्याकरिता संस्था/शाळांची निवड करण्याबाबत.

अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे

**महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक :- नानिशा-२०२०/प्र.क्र.७०/का.१२

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- ०३ डिसेंबर, २०२१

वाचा :-

- १) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक शाआशा-२००८/प्र.क्र.८१/कार्या-१३, दिनांक २८.०८.२००९.
- २) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक नानिशा-२०१६/प्र.क्र.२८०/कार्या-१२, दिनांक २९.०५.२०१७.
- ३) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक नानिशा-२०१८/प्र.क्र.२१/कार्या-१२, दिनांक १८.०५.२०१८
- ४) आदिवासी विकास विभाग, शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक नानिशा-२०१८/प्र.क्र.२१/कार्या-१२, दिनांक ०९.०६.२०१८.
- ५) शासन पत्र क्रमांक अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.४२/का-१२, दिनांक २६.०३.२०२१.
- ६) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.९४/एसडी-६, दिनांक ०७.०७.२०२१.
- ७) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.११३/एसडी-६, दिनांक १०.०८.२०२१.
- ८) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.११३/एसडी-६, दिनांक २४.०९.२०२१.
- ९) शासन पत्र क्रमांक नानिशा-२०२०/प्र.क्र.७०/कार्या-१२, दिनांक १९.०७.२०२१ अन्वये निर्गमित सचिवस्तरीय समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना:-

अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण देण्याबाबतची योजना संदर्भ क्रमांक १ येथील दि. २८.०८.२००९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्यात राबविण्यात येत आहे. तसेच सदर योजनेतर्गत निवड करण्यात आलेल्या नामांकित शाळांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या इतर विद्यार्थ्यांसमवेत योजनेतर्गत प्रवेशित अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक प्रगती अधिक चांगली होण्याच्या दृष्टीने सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षापासून इयत्ता १ ली व इयत्ता २ री या सुरुवातीच्या टप्प्यामध्ये प्रवेश देण्याबाबत संदर्भ क्रमांक २ येथील दि. २९.५.२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर योजना अंमलबजावणीमध्ये सुसूत्रता आणण्याकरिता

शाळेमध्ये उपलब्ध शैक्षणिक व निवासी सोयी सुविधा आणि त्याच्या दर्जानुसार गुणांकन निश्चित करून प्राप्त गुणांकनानुसार शाळांची निवड करणे व शाळांना द्यावयाचे शुल्क निर्धारित करण्याकरिता संदर्भ क्रमांक ३ येथील दि. १८.०५.२०१८ व संदर्भ क्रमांक ४ येथील दि. ०९.०६.२०१८ रोजीच्या शासन शुद्धीपत्रकान्वये सुधारित धोरण ठरविण्यात आलेले आहे.

२. कोविड-१९ या विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे राज्यात लॉकडाऊन असल्यामुळे संपूर्ण शैक्षणिक संस्था सन २०२०-२१ या काळात काही कालावधीसाठी बंद होत्या. त्या अनुषंगाने नामांकित निवासी शाळांना देयके अदा करण्याच्या अनुषंगाने संदर्भाधिन क्रमांक ५ येथील दिनांक २६.०३.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. त्याअन्वये सन २०२०-२१ या शैक्षणिक वर्षात जुन्या नामांकित निवासी शाळांना कायम करण्यात आल्याचे समजण्यात येत आहे.

३. कोविड-१९ या विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे राज्यात सन २०२१ मध्ये पुन्हा लॉकडाऊन लागू करण्यात आला. त्यामुळे राज्यातील संपूर्ण शैक्षणिक संस्था काही कालावधीसाठी बंद होत्या. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाच्या संदर्भाधिन क्रमांक ६ च्या शासन परिपत्रक दिनांक ०७.०७.२०२१ अन्वये दिनांक १५.०७.२०२१ पासून राज्यातील कोविड मुक्त क्षेत्रात इयत्ता ८ वी ते इयत्ता १२ वी चे वर्ग सुरु करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाच्या संदर्भाधिन क्रमांक ७ च्या शासन परिपत्रक दिनांक १०.०८.२०२१ अन्वये दिनांक १७.०८.२०२१ पासून राज्यातील ग्रामीण भागात इयत्ता ५ वी ते इयत्ता ७ वी चे वर्ग व शहरी भागातील इयत्ता ८ वी ते इयत्ता १२ वी चे वर्ग सुरु करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्याचप्रमाणे शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाच्या संदर्भाधिन क्रमांक ८ च्या शासन परिपत्रक दिनांक २४.०९.२०२१ अन्वये दिनांक ०४.१०.२०२१ पासून राज्यातील ग्रामीण भागातील इयत्ता ५ वी ते इयत्ता १२ वी चे वर्ग व शहरी भागातील इयत्ता ८ वी ते इयत्ता १२ वी चे वर्ग सुरक्षितपणे सुरु करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

४. उपरोक्त वस्तुस्थिती पाहता नामांकित योजने अंतर्गत चालू शैक्षणिक वर्ष सन २०२१-२२ करिता सदर योजनेअंतर्गत यापूर्वी निवड करण्यात आलेल्या जुन्या शाळांना कायम करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

कोविड-१९ विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे राज्यात लॉकडाऊन लागू करण्यात आला होता. त्यामुळे राज्यातील संपूर्ण शैक्षणिक संस्था काही कालावधीसाठी बंद होत्या. नामांकित निवासी शाळा योजनेंतर्गत सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षात शाळांची निवड करण्याबाबत दिनांक १४.०७.२०२१ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदर बैठकीमध्ये झालेल्या चर्चेनुसार जुन्या शाळांमध्ये प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीबाबत आढावा घेणे, तसेच संबंधित शाळेच्या शैक्षणिक दर्जाची खात्री केल्यानंतर वाढीव विद्यार्थी देण्याबाबत निर्णय घेण्यात यावा, असे निर्देश दिनांक १४.०७.२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीत देण्यात आले आहे. त्यानुसार अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे यांच्या कार्यक्षेत्रातील सदर योजनेंतर्गत यापूर्वी निवड करण्यात आलेल्या शाळांचे प्रचलित निकषांनुसार गुणांकन करण्यात येऊन सदर नामांकित शाळांमध्ये नवीन विद्यार्थी प्रवेशित न करता यापूर्वी प्रवेशित असलेले विद्यार्थी

सन २०२१-२२ करीता कायम ठेवण्याबाबत निर्णय घेण्यात येत आहे. सदर शाळांची यादी खालीलप्रमाणे आहे :-

अ. क्र.	प्रकल्प कार्यालयाचे नाव	संस्थेचे नाव	नामांकित निवासी शाळेचे नाव व पत्ता
१	जव्हार	विश्वात्मक जंगली महाराज ट्रस्ट, अंभई, जि. पालघर	आत्मा मलिक इंग्लिश मिडीयम स्कूल, अंभई, ता. वाडा, जि. पालघर
२	पेण	श्री. ज्ञानेश्वर माऊली शिक्षण संस्था, पनवेल	सेंट ॲन्ड्रयुज इंटरनॅशनल स्कूल व ज्युनिअर कॉलेज, सुकापुर, ता. पनवेल, जि. रायगड
३	पेण	कै. बळीराम धर्मा पाटील एज्युकेशन सोसायटी, रायगड	सुषमा पाटील विद्यालय आणि ज्युनिअर कॉलेज, कामोठे, ता. पनवेल, जि. रायगड
४	पेण	लीला एज्युकेशन सोसायटी आचार्य इन्स्टिट्यूशन, रायगड	नम्रता आचार्य इंग्लिश मिडीयम स्कूल, शेलू, ता. कर्जत, जि. रायगड
५	शहापूर	विश्वात्मक जंगली महाराज ट्रस्ट स्थानिक कमिटी, मोहिली, अघई, ता. शहापूर, जि. ठाणे	आत्मा मलिक इंग्लिश मिडीयम स्कूल (S.S.C.) अघई, ता. शहापूर, जि. ठाणे
६	शहापूर	विश्वात्मक जंगली महाराज ट्रस्ट स्थानिक कमिटी, मोहिली, अघई, ता. शहापूर, जि. ठाणे	आत्मा मलिक इंटरनॅशनल स्कूल (C.B.S.E.) अघई, ता. शहापूर, जि. ठाणे
७	शहापूर	शेतकरी शिक्षण प्रसारक मंडळ, मुंबई	डी.एस.डी. स्कूल, कल्याण, जि. ठाणे
८	घोडेगाव	ओम चैतन्य फाऊंडेशन, आळेफाटा, ता. जुन्नर, जि. पुणे	श्री. जे. आर. गुंजाळ इंग्लिश मिडीयम स्कूल, आळेफाटा, ता. जुन्नर, जि. पुणे
९	घोडेगाव	माळशेज निकेतन, मुंबई	मॉडर्न इंग्लिश स्कूल, वेल्हे, ता. जुन्नर, जि. पुणे
१०	घोडेगाव	लोकसेवा प्रतिष्ठाण, पुणे	नेताजी सुभाषचंद्र बोस मिलीटरी शाळा, फुलगाव, ता. हवेली, जि. पुणे
११	घोडेगाव	साईकृपा एज्युकेशन फाऊंडेशन ट्रस्ट, पाचगणी, जि. सातारा	शालोम इंटरनॅशनल ॲन्ड ज्यु. कॉलेज, पाचगणी, ता. महाबळेश्वर, जि. सातारा
१२	घोडेगाव	हॅपी अवर्स चॅरीटेबल ट्रस्ट, सातारा	हॅपी अवर्स स्कूल, पाचगणी, ता. महाबळेश्वर, जि. सातारा
१३	घोडेगाव	ए. ए. एज्युकेशन ट्रस्ट, पाचगणी	स्कॉलर फाऊंडेशन हायस्कूल, पाचगणी, ता. महाबळेश्वर, जि. सातारा
१४	घोडेगाव	नॅशनल ॲकडमी ट्रस्ट, सातारा	नॅशनल पब्लिक स्कूल गोदीली पाचगणी, ता. महाबळेश्वर, जि. सातारा
१५	घोडेगाव	बेलासे एज्युकेशन व चॅरीटेबल ट्रस्ट, पाचगणी, जि. सातारा	विझडम हायस्कूल पाचगणी ता. महाबळेश्वर, जि. सातारा

१६	घोडेगाव	डी. एस. शिक्षण संस्था, खिगर, पाचगणी, ता. महाबळेश्वर, जि. सातारा	ब्ल्युमिंगडेल स्कूल पाचगणी, ता. महाबळेश्वर, जि. सातारा
१७	घोडेगाव	समर्थ ज्ञानपीठ, वाघलवाडी, सोमेश्वरनगर, ता. बारामती, जि. पुणे	सह्याद्री पब्लिक स्कूल, वाघलवाडी सोमेश्वरनगर, ता. बारामती, जि. पुणे
१८	घोडेगाव	दत्तकला शिक्षण संस्था, स्वामी चिंचोली, ता. दौंड, जि. पुणे	दत्तकला इंटरनॅशनल स्कूल (C.B.S.E.), दौंड, जि. पुणे
१९	घोडेगाव	दत्तकला शिक्षण संस्था, स्वामी चिंचोली, ता. दौंड, जि. पुणे	दत्तकला इंटरनॅशनल स्कूल (S.S.C.), दौंड, जि. पुणे
२०	घोडेगाव	विश्वात्मक जंगली महाराज आश्रम ट्रस्ट, कोकमठाण	चैतन्यस्वरूप गुरुकुल इंग्लिश मिडीयम स्कूल, नेर्ले, ता. वाळवा, जि. सांगली
२१	घोडेगाव	आदर्श गुरुकुल अॅकडमी, मिणचे	ग्रीन व्हॅली पब्लिक स्कूल पेठ, वडगाव ता. हातकणगले, जि. कोल्हापूर
२२	सोलापूर	डॉ. के. डी. शेंडगे चॅरीटेबल ट्रस्ट, उस्मानाबाद	डॉ. के. डी. शेंडगे इंग्लिश मिडीयम स्कूल, उमरगा, उस्मानाबाद
२३	सोलापूर	साई बहुउद्देशिय व समाजसेवी संस्था, मोहोळ, जि. सोलापूर	लिटल बर्ड इंग्लिश मिडीयम स्कूल, मोहोळ, जि. सोलापूर
२४	सोलापूर	माय मदर एज्युकेशन सोसायटी, चिपरी, जयसिंगपूर, ता. शिरोळ, जि. कोल्हापूर	माय स्कूल, चिपरी, जयसिंगपूर, जि. कोल्हापूर

२. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे यांच्या कार्यक्षेत्रातील सदर योजनेअंतर्गत यापूर्वी निवड करण्यात आलेल्या तथापि, योजनेअंतर्गत शाळा निवडीचे प्रचलित निकष पूर्ण न करणे, भौतिक सोयी सुविधांचा अभाव, कमी गुणांकन असलेल्या ०७ शाळांची योजनेअंतर्गत मान्यता रद्द करण्याचा निर्णय घेण्यात येत आहे. सदर शाळा खालील प्रमाणे आहे.

अ. क्र.	प्रकल्प कार्यालयाचे नाव	संस्थेचे नाव	नामांकित निवासी शाळेचे नाव व पत्ता
१	जव्हार	भारती विद्यापीठ, सांगली	भारती विद्यापीठ इंग्रजी माध्यम स्कूल, विक्रमगड, जि. पालघर
२	पेण	कर्नाळा स्पोर्ट्स अॅकडमी, पनवेल, जि. रायगड	ब्रान्स हायस्कूल व ज्युनियर कॉलेज, पनवेल, जि. रायगड
३	पेण	भारत एज्युकेशन सोसायटी, कुर्ला	माथेरान व्हॅली इंग्लिश मिडीयम स्कूल, नेरळ, जि. रायगड
४	घोडेगाव	श्री. नाईकबा चॅरीटेबल ट्रस्ट, सांगली	इनामदार इंटरनॅशनल स्कूल, पलूस, जि. सांगली (मान्यता रद्द)
५	घोडेगाव	दिशा अॅकडमी, कागल, जि. कोल्हापूर	साई दिशा पब्लिक स्कूल, बाचणी, ता. कागल, जि. कोल्हापूर

६	सोलापूर	श्रीराम ग्रामीण संशोधन व विकास प्रतिष्ठाण	लोकमंगल इंग्लिश स्कूल, वडाळा, जि. सोलापूर
७	घोडेगाव	केंब्रीज एज्युकेशन सोसायटी, पाचगणी, ता. महाबळेश्वर. जि. सातारा	केंब्रीज हायस्कूल भिलार पाचगणी, ता. महाबळेश्वर, जि. सातारा

३. उपरोक्त परिच्छेद २ मधील तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे यांच्या कार्यक्षेत्रातील सदर योजनेअंतर्गत मान्यता रद्द होत असलेल्या ०७ नामांकित शाळांतील विद्यार्थ्यांचे अनुक्रमे (१) एकलव्य इंग्रजी माध्यमाच्या शाळा (२) शासकीय इंग्रजी माध्यमाच्या शाळा (३) जून्या दर्जेदार नामांकित निवासी शाळांमध्ये समायोजन करण्याबाबतचा प्रस्ताव अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे यांनी ७ दिवसात आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्यामार्फत शासनास सादर करावा.

४. नामांकित निवासी शाळा योजनेंतर्गत प्रचलित सर्व शासन निर्णय तसेच शासन नियमांचे काटेकोरपणे पालन करावे. तसेच सदर तरतुदींचे पालन न करणाऱ्या शाळांची मान्यता रद्द करण्यात येईल.

५. सदर योजनेची अंमलबजावणी संबंधित प्रकल्प अधिकारी करतील. तसेच अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे हे या योजनेचे “पर्यवेक्षकीय अधिकारी” म्हणून व आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक हे “नियंत्रक अधिकारी” म्हणून जबाबदारी पार पाडतील.

६. सदर योजनेसाठी होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली करण्यात यावा.

“मागणी क्र. टी-५

२२२५-अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागास वर्ग यांचे कल्याण-

पंचवार्षिक योजनेंतर्गत योजना- जनजाती क्षेत्र उपयोजना-

०२ अनुसूचित जमातीचे कल्याण

७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना-राज्य योजनांतर्गत योजना

(०२) जनजाती क्षेत्राबाहेरील उपयोजना

(०२) (२९) अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित शाळांमध्ये शिक्षण देणे.

(२२२५ सी-९९९) ३१ “सहायक अनुदाने (वेतनेतर)”

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२११२०३१८१२२८९०२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि. फ. वसावे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,

- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा. मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव,
- ४) मा. राज्यमंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव,
- ५) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ८) महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखापरिक्षा), मुंबई / नागपूर,
- ९) आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक,
- १०) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक / ठाणे / नागपूर / अमरावती,
- ११) सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,
- १२) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १३) सर्व संबंधित संस्था/शाळा (संबंधित प्रकल्प अधिकारी यांच्यामार्फत),
- १४) निवड नस्ती (कार्या-१२).